

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiae. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

85. Sigefridvs Comes reliquit testamento Canonicis alicuius Ecclesiæ collegiatæ mille florenos pro cuiusque dignitate ac merito distribuendos, quam tamen rationem Distributor non obseruat, ideóque ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

Ratio posterioris est. Quia posito, quod quis hactenus fuerit possessor bonæ fidei, melior est ipsius conditio, quamdiu non sufficienter probetur, rem non esse ipsius, ut habetur *ex e.* *si Virgo.* 34. q. 2. Atqui Sergius dubitat primum post possessionem ritè iam inchoatam, & usque huc prudenter iudicauit, vas istud esse suum, nec aliud sufficienter probatur. Ergo melior est conditio ipsius tanquam possidentis. Ergo continuare præscriptionem potest, modo interim moralē diligentiam adhibeat veritatis indagandæ. *Resp.* 2. Sergium, etiamsi post factam inquisitionem magis eò propendeat, quod vas illud argenteum sit alienum, nihilominus præscribere ac retinere id posse. *Ita Palao de Conscient.* *D. 3. pun. 2.* n. 11. post Vasquez, Salas & alios. Ratio est, quia titulus possessionis præponderat omnibus rationibus non conuincientibus, hoc est, quæ nō moraliter te certum reddunt, rem esse alienam. Ergo sufficit, quod Sergius adhuc probabiliter credat, vas istud esse suum, ut maneat possessor bonæ fidei.

Atque ex his simul patet ad argumenta in contrarium. Nam primum probat solum, præscriptionem inchoari cum tali dubio non posse. Alterum verò ipse Sanchez advertit debile; vnde *l. 1. in Decalog.* c. 10. n. 9. sententiam suam mutauit, & contrariam asseruit.

LXXXV. Sigefridus Comes Eccles. Collegiate ad

ZS

S. Adel-

S. Adelbertū in ciuitate sua mille florenos testamento reliquit Canonicis illius Ecclesie distribuendos pro cuiusque dignitate ac merito; quam tamen rationem distributor non obseruat, affectum suum potius, quam cuiusque dignitatem ac meritum attendens. Quæritur. Quale peccatum iniqua hæ distributione committatur, & contra quam iustitiam?

Videtur duplex committi peccatum in confessione explicandum contra utramque iustitiam, Distributivam scilicet & Commutativam. Ita S. Thom. 2.2. Q. 62. art. 1. ad 3. & nonnulli. Quia hæc interuenit proportio ratiæ geometrica, quæ est differentia Iustitiae Distributivæ: quam arithmeticæ, quæ est differentia Iustitiae Commutativæ respiciens conditionem rei alterius prior quidem, quatenus pecunia illa est bonum communitatis singulis huius membris pro cuiusque dignitate ac merito distribuendum: posterior vero quatenus eadem pecunia est bonum quoddam ex voluntate testatoris singulis iam suo modo appropriatum:

Resp. In Proposito casu vnum committi peccatum in confessione explicandum, non quidem contra Iustitiam Distributivam, vt vult cum aliquibus Tanner Tom. 3. Disp. 4. Q. 6. n. 16. propter intervenientem proportionem Arithmeticam, non Geometricam in distributione servandam: sed contra Iustitiam Commutativam, vt cum alijs melius Card. de Lugo

Lugo de Iust. Disp. 1. n. 49. Quia h̄c sola violatur Iustitia Commutatiua; quippe mera species distributionis apparet: reipsā autem vera est solutio; nam Iustitia distributiua habetur tantum in superiore administrationem bonorum communium habente, ad quem spectat, dare & applicare singulis pro cuiusque merito ac dignitate, per quam applicationem & distributionem dat singulis aliquid, quod antea non erat sub eorum dominio, & ad quod nō habebant ius strictum. At in casu nostro distributor non est Superior habens administrationem bonorum, sed est quasi œconomus colligens pecuniam illam, ex qua deinde non tam distribuit, quām soluit singulis, ad quod ex voluntate Testatoris ius strictum habent quasi Legatarij. Vnde si non solvatur iuxta debitam mensuram, remanet obligatio restituendi, quia carent re suā, quæ obligatio non remaneret, si peccatum fuisset contra solam Iustitiam distributiua, quia ex hac præcisè nemo caruisset re suā, cum ista nullius in particulari fuerit, sed totius Communitatis.

Atque ex his patet etiam ad rationes in contrarium, quibus solum addo, cum ex communi Authorum obiectum formale Iustitiæ non sit æqualitas rerū, quæ comutantur, sed æqualitas inter ius vnius & debitum alterius, differentiam essentiale vtriusque iustitiæ non esse desumendam ex diversa proportione sive
æqua-

æqualitate rerum aut personarum: sed ex diversa ratione debiti ac iuris, quod rigorosum ac proprium supponit Iustitia Commutativa solum: non Distributiva; vnde illa tantum, non hæc violata obligat ad restitutionem, ut pluribus docent Suarez in opusc. de Iust. DEI sect. 3. Arriaga 1. part. Thæolog. D. 31. n. 71. De dicastillo 1. 2. de Iustit. tr. 2. D. 8. dubit. 3. & alij. S. Thomas supra allegatus non loquitur de hoc determinato casu, sed vult solum, Iustitiam Distributiuam violatam importare restitutionem, quando concurrit cum Commutativa, quod non est contra doctrinam nostram.

LXXXVI. Tharasius homo parùm deuotus vix vñquā diebus festis audit integrum Sacrum. Nam interdum venit primū ad Offertorium: interdū si ab initio adsuit, ante Canonem iterum exit, & post peractam iam veramq; Consecrationem redit; aut si manet tam diu, saltē ante Communionem discedit. Queritur. An satisfaciat præcepto Ecclesie?

Videtur non satisfacere, sed peccare mortaliter. Quia quālibet vice notabilem partem negligit in Sacro contra huius integratatem præceptam c. omnes fideles. c. Missas de Consecr. dist. 1. Quod absentia ab initio Sacri usque ad Offertorium sit mortalis, docent Suarez Tom. 3. de Sacram. D. 88. sect. 2. Azor, Facundez, & plures apud hos relati. Idem de absentia tem-

pore